

A Magyar Tudományos Akadémia az egyes tudományágak területén a tudományos kutatást, annak tervszerű irányítását, szervezését, de mindenekelőtt a folyamatos, rendszeres kutatások célkitűzését, feladatait a Főbizottságokon keresztül biztosítja, illetve irányítja. A Főbizottságnak tehát igen fontos a szerepe az egész földrajztudomány helyzetét és további fejlődése szempontjából. A Főbizottság 1955. évi munkájához sok sikert kívánunk.

III. A Földrajzi Főbizottság 1955. évi munkaprogramjának főbb célkitűzései :

1. Tudományelméleti, elvi-módszertani kérdésekről folyamatos vitatülések és előadások tartása.
  2. Az 1954. évben külföldi tanulmányúton járt geográfusok beszámoltatása.
  3. Az 1955. évi Nemzetközi Földrajzi Kongresszus rendezése.
  4. A földrajztudomány második ötéves tervének széleskörű megvitatás alapján való elkészítése.
  5. A Földrajzi Közlemények és a Földrajzi Társaság munkájának értékelése.
- Az 1954. évi tervmunkálatok ellenőrzése és a tervmunkákban résztvevő intézetek munkájának segítése.

*

Pécsi Márton

Ju. G. Szauskin Magyarországon. Ju. G. Szauskin, a Moszkvai Állami Lomonoszov Egyetem gazdasági földrajzi tanszékének vezetője két hétig — január 18—31-ig — Magyarországon tartózkodott. Meglátogatta a Földrajztudományi Kutatócsoportot, valamint a budapesti és vidéki egyetemek földrajzi intézeteit. Látogatása során két előadást tartott a gazdasági földrajz jelenlegi helyzetéről a Szovjetunióban.

*

A Kisköhati zomboly térképezése

A Bükk hegység belsejében : a Magas Bükk karsztfennsíkján 920 m tszf. magasságban nyíló Kisköhati zomboly hazánk legmélyebb és legnagyobb aknabarlang-rendszere. A Kisköhati zombolyról eddig még sem alaprajztérkép, sem szelvény nem jelent meg. Mellékelten közöljük a zombolynak a közelmúltban általunk felvett pontos térképét és szelvényét.

A Kisköhati zomboly eredetéről, topográfiai és morfológiai viszonyairól a Magas Bükk karsztmorfológiájáról írott és a Földrajzi Értesítő 1954. évi 2. füzetében megjelent tervmunkajelentésemben már részletesen szóltam. Ezért most — az ismétlések elkerülése — csak a zomboly térképezési körülményeiről számolok be.

A Kisköhati zombolyt 1954. június havában térképeztem. A térképezés, ill. felmérés bányászkompassz és mérőszalag segítségével történt, tehát munkám nem tarthat igényt mérnöki precizításra. Földrajzi és geológiai szempontból azonban elég pontos és használható térképet nyertünk.

A felmérés alapján — mint a mellékelt térképből és szelvényből is látszik — némileg módosulnak a Földrajzi Értesítő 1954. 2. füzetében a Kisköhati zomboly méreteiről közölt adataim. A zomboly teljes mélysége (azaz a bejárata és a legmélyebb pontja közti szintkülönbség) 110 m. Az Óriás terem fenékszintje 40 m, hossza 22,5 m, szélessége 15—17 m, magassága 8—10 m.

A Kisköhati zombolyról eddig még nem publikáltak térképet. Kézírtos térkép-vázlata — tudomásom szerint — egyedül *Venkovits Istvánnak* van róla. Venkovits összehasonlítás céljából a rendelkezésemre bocsátotta térkép-vázlatát és összes mérési adatait, amiért neki ezúton is hálás köszönetet mondok. Venkovits térképadatai lényegében megegyeznek az enyéimmel, csak három vonatkozásban van közöttünk kisebb eltérés:

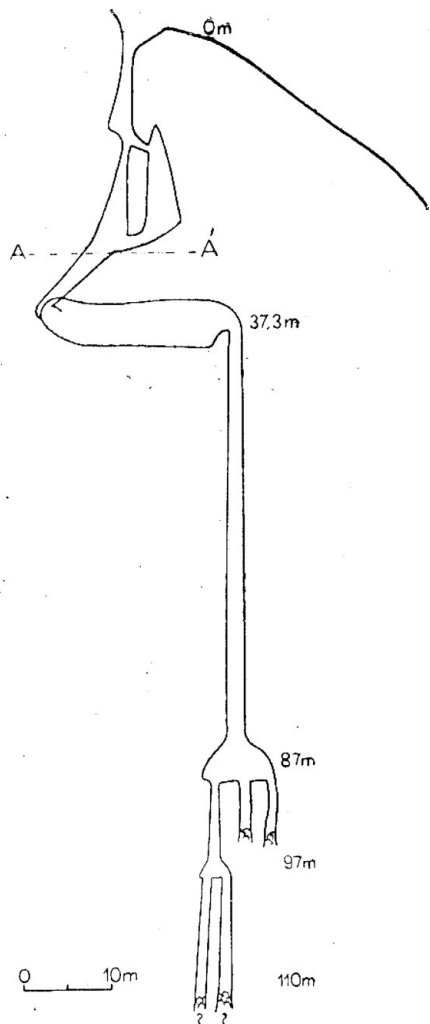
a) Venkovits szerint a Kisköhati zomboly teljes mélysége 121 m, saját méréseim szerint csak 110 m.

b) Venkovits szerint az Óriás terem alatti Nagyakna közvetlen folytatása a felső aknáknak, szerintem ezektől teljesen különálló barlangrész.

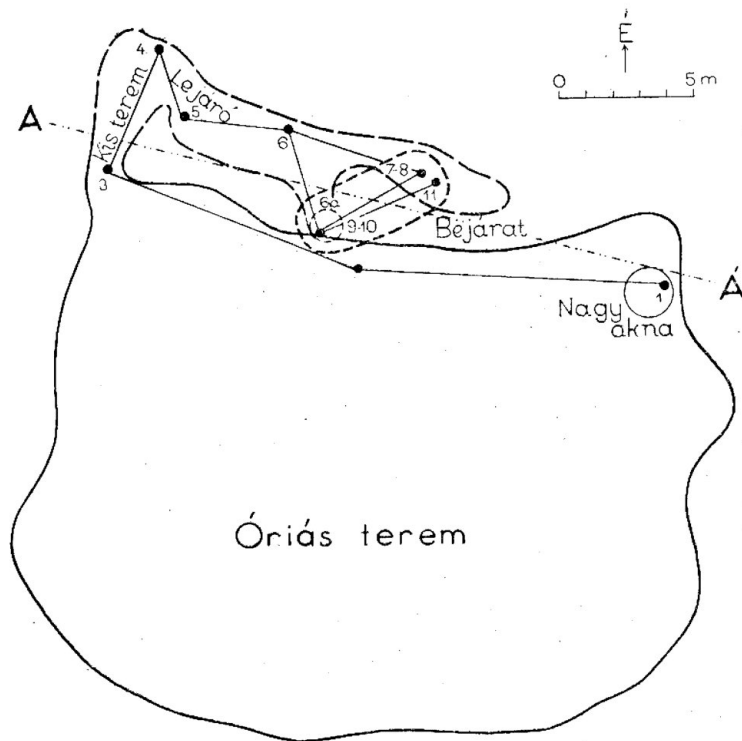
c) Az alaprajztérképeink között is van némi eltérés.

A Kisköhati zomboly felmérésében és térképezésében nagy segítségemre voltak : *Radó Denise*, egyetemi tanársegéd és az Egyetemi Földrajzi Intézet II—III. éves karszt-kutató hallgatói (*Horváth Sándor, Elek Izabella, Krausz Mária, Tassay Imre és Szatmári László*), akik épp nyári terepgyakorlatukat végezték a Bükk hegységben. Mindnyájuknak ez alkalommal is hálás köszönetemet fejezem ki lelkes és önzetlen munkájukért.

Leél-Össy Sándor

A Kiskőhíti zsomboly szelvénye

A Kiskőhíti zsomboly alaprajz-térképe